

Pædagogisk Læreplan for Jagtvejens Asyl 2023

Forord

Ligesom i perioden 2019-21, har vi gennem de seneste 2 år, i perioden 2021-23 haft fokus på at fastholde og vedligeholde de pædagogiske processer, der ligger i arbejdet med de daglige rutiner. Vi har fortsat arbejdet med udvikling af måltidsrutinen og de mål samt nyere litteratur der er knyttet til disse. Dette gør vi, dels for at sikre vores egen fortsatte læring, og dels af hensyn til de nye medarbejdere, der er ansat hos os i perioden. For at kvalificere ovenstående, har vi i november 2022 indført mentorordninger og fast vejledningsprocedure.

I den nye Styrkede pædagogiske læreplan fra 2018 fik legen en central plads, baseret på nyere forskning i leg og legens betydning for børn. Derfor har det ligget os meget på sinde, fortsat at opbygge og udvikle et legemiljø og en legekultur, der lever op til den nye fortolkning af leg, og som realiserer resultaterne af denne nye forskning.

Vi har derfor i perioden 2018-2023 arbejdet intenst og målrettet med de 3 legeforståelser: Selvinitieret leg, styret leg -og som noget nyt i 2022-23; guidet leg. I perioden november 2022 - november 2023 har vi ydermere arbejdet med et aktionslæringsprojekt om forældresamarbejde om børns legeliv.

Dette arbejde har i december 2023 udmøntet sig i en massiv videns baseret legepraksisbeskrivelse, som den 15.12.2023 er lagt på vores hjemmeside under "legepædagogik". Legepraksisbeskrivelsen vil være afsæt for vores legepraksis fremover.

Fra 15.12.2023 vil Jagtvejens Asyl være en institution med hovedfokus på legepædagogik.

Denne udgave er dels en revideret udgave af læreplanen for 2021 og dels en videreudvikling af denne.

MB dec 2023

Indholdsfortegnelse

Hvem er vi

Jagtvejens Asyl er en lille vuggestue på Nørrebro med mange kvadratmeter, store lokaler og en indretning, der er udviklet på baggrund af pædagogiske argumenter for et godt lærings- og legemiljø. (Charlotte Ringsmose: rum og læring for de mindste) Vi er normeret til 25 børn, som er fordelt på to stuer, der af hensyn til børnenes legeudvikling, er aldersblandede. Det betyder, at vi i hverdagen både arbejder med vertikale (aldersblandede) og horisontale (jævnaldrende) grupper, så alle børn får mulighed for at danne gode relationer i aktiviteter, med både jævnaldrende børn, og børn der er ældre eller yngre end dem selv. Vi har til huse i et ældre hus, som vi har indrettet med intentionen om, at børn og forældre skal føle sig mødt af en varm stemning af omsorg, rummelighed og æstetik. Til vores hus har vi en natur-sansehave (se mål herfor på hjemmesiden) med masser af beplantning, hyggelige gemmesteder, et ægte Pippi Langstrømpe-hus med sjove musikalske udfoldelsesmuligheder. Vi bor i et område med mange attraktive faciliteter f.eks. biblioteket og legepladser inden for gåafstand. Derudover har vi ladcykler og en minibus, som gør det let for os at tage på ture lidt længere væk fx 10-15 min. til stranden eller skoven m.m.

Pædagogisk grundlag

Tryghed og tilknytning

Når et barn, som kommer fra vores vuggestue til en ny børnehave, kan sige til de nye kammerater: "Hej skal vi lege?" så er vores intentioner om at understøtte barnets selvfølelse og selvtillid gået i opfyldelse.

Vi arbejder intentionelt med at understøtte børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Dette arbejde foregår hele dagen, både i de styrede- guidede- og selvinitierede lege og i rutine situationerne.

Dette uddybes længere nede i afsnittet.

Tryghed, tillid og troværdighed er vigtig for os, at beskrive i dette afsnit, da det er grundstenen i vores arbejde med børn og familier i Jagtvejens Asyl.

Vi arbejder ud fra en teori om tilknytning, som er beskrevet i bogen: "Tryghedscirklen – se barnet indefra" af Ida Brandtzæg . Teoriens omdrejningspunkt er, at barnet skal føle sig tryk og have en god stærk tilknytning til personalet, således at barnet naturligt kan bruge de voksne i vuggestuen som erstatning for dets primære tilknytning, som er forældrene. Barnet skal altid være fyldt op af sit behov for beskyttelse og omsorg.

I praksis betyder dette eksempelvis , at barnet som sidder hos pædagogen på gulvet, kravler ud i rummet og udforsker dette, indtil barnet har brug for at vende tilbage og sætte sig hos pædagogen igen. Når barnet er fyldt op, vil pædagogen støtte barnet i sin lyst til at udforske sin selvstændighed og sine behov for at undersøge og mestre verden.

Nærvær og tilstedeværelse sammen med børnene

I det daglige bruger vi meget tid på at være nærværende og observerende, sidde på gulvet, være synlige og tilstede for børnene. Vi positionerer os i rummet, så der altid er voksne tilgængelige der, hvor børnene befinder sig. Børnene leger i rummet, hvor de kan se de voksne. Vi har uddelegeret roller, således at der i overgangsperioderne altid er nærværende voksne, voksne der tager sig af det praktiske og andre, der gør skiftning til en god stund for børnene.

Afsked – med mor og far. Anerkendelse

Når et barn skal sige farvel til dets forældre, gør vi hvad vi kan, for at mindske eller fjerne det ubehag barnet kan føle i situationen, ved at vise barnet, at vi føler og forstår det barnet føler. Herved spejler vi barnets følelser, hvilket kan få barnet til at føle sig mødt og forstået, og derved skaber det en forbindelse mellem os og barnet, som får barnet til at give slip på ubehaget og i stedet give sig hen til os. Barnet har endnu ikke en alder hvor det kognitivt kan forstå, hvis vi siger: "*Såh såh - mor kommer jo igen og henter dig*". Barnet har istedet brug for, at blive forstået og anerkendt for sine følelser i situationen. Følelser er ofte det eneste sprog et lille barn kan udtrykke. Det er det følelser kan. Det er de voksnes opgave at læse dem korrekt hos barnet, så barnet bliver mødt intentionelt.

Konflikthåndtering

Vi ser konflikter som positive og velkomne, da de er en del af barnets selv- og identitetsdannelse. Ingen af os går igennem livet uden at møde modsætninger og mennesker med forskellige interesser. Det starter i vuggestuen, og det er vores opgave, at hjælpe børnene med at håndtere de konflikter, de bliver en del af i hverdagen hos os, i aktiviteter og leg. Vi afbryder/afværger derfor ikke konflikter, men går derimod ind i dem og håndterer dem sammen med børnene, indtil der er skabt mening og forståelse hos børnene. Børnene får nogle erfaringer gennem vores anvisninger på, hvordan de efterfølgende kan øve sig i, at håndtere de konflikter der opstår i en leg. På den måde vil de kunne komme videre i deres leg sammen, og udvikle et sprog for håndtering af de konflikter, de bliver en del af.

Eks: Sylvester og Knud er begyndt at lege meget sammen. De har også en del konflikter indbyrdes i løbet af dagen, som ofte ender i fysiske sammenstød.

Pædagogerne sætter bevidst Sylvester og Knud sammen på ture og i aktiviteter, da vi derved får mulighed for at hjælpe dem med at håndtere de konflikter der opstår på turen eller i aktiviteten. Vi opnår derved at børnene, dels lærer og får erfaring med håndtering af de konkrete konflikter der opstår, og dels erfarer børnene, at de kommer godt igennem konflikten og kan lege videre, hvilket styrker relationen.

Børnene har ikke den samme retfærdighedsfølelse som voksne, men leger gerne videre med hinanden, når der er fundet en meningsfuld løsning på konflikten. Hvis vi, som ville være nemmest for de voksne, sætter dem i hver sin gruppe på ture og i aktiviteter, så udsætter vi arbejdet med konflikthåndteringen, hvilket ikke er hensigtsmæssigt for børnene, fordi vi derved ikke styrker deres venskab.

Respekt for børnenes tempo og behov for overblik, via overgange

Vi respekterer børnenes eget tempo. Børns hjerner fungerer ikke som voksnes. Vi ved, at børn har brug for et liv, de kan overskue og håndtere. Det giver vi dem ved at arbejde i deres tempo, f.eks. giver vi barnet god tid til at være i skiftesituationen før middagsmaden, så de opnår at kunne mestre, at tage sit tøj af og på. Vi har bl.a. indrettet dagen efter, at børnene skal skifte til nattøj, inden vi spiser frokost, så barnet

stadig er oplagt og har overskud til tage sit tøj af i eget tempo. Derudover giver vi dem orienterings mærker i løbet af dagen, så barnet hele tiden kan orientere sig i forhold til overgangene: aktivitet, frokost, lur, eftermiddagsmad m.m. Børnene har faste sidde-, sove-, skiftekurvs-, garderobe-, og samlingspladser med billede af sig selv, så det hele tiden kan orientere sig i overgangsperioder mod sit bord, samling, garderobe, skiftekurv eller lur.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Legepædagogik

I Jagtvejens Asyl har vi siden 2018 haft særligt fokus på legen, da legen er barnets dominerende virksomhed og altafgørende for, hvordan barnet lærer at forstå sin verden – og skaber sin selv- og identitetsdannelse. Vi har i denne proces samarbejdet med Cand.psych. Suzanne Krogh, der har speciale i børns udvikling, om at forstå leg, give plads til leg, beskytte leg og deltage i leg: at styrke legen i barndommen - og medinddrage og samarbejde med forældrene omkring deres barns leg, legevilkår og legeudvikling.

Vi arbejder ud fra tre legepraksisser: selvinitieret leg, guidet leg og styret leg. Vi opdeler børnene i mindre legegrupper, for derigennem at give alle børn mulighed for at deltage i alle tre legepraksisser.

Vi vil herunder præsentere de tre legepraksisser og give eksempler på hvordan det ser ud i hverdagen i Jagtvejens Asyl.

Selvinitieret leg

Selvinitieret leg er børnenes egen leg, hvor der er sat tid af til at de kan lege uforstyrret, og hvor den voksne støtter børnene efter behov.

Via Aktionslæringsmodellen har vi siden 2018 arbejdet med leg og derunder indretning af vores institution. Vores indretning er fagligt pædagogisk argumenteret.

Der er taget stilling til fire temaer i indretninger, uforstyrrethed, tumlelege, sansemotorik og sociale lege. Yderligere er alt tænkt ud fra et børneperspektiv, hvor alt er set på i børnehøjde og hvordan indretningen kan være en medspiller i stedet for modspiller, set i forhold til konfliktniveau, sikkerhed og trivsel. Ud fra et selvinitieret lege synspunkt er der taget stilling til hvilket legetøj der skal være tilgængeligt, i forhold til behov hos et 0-3 årigt barn. Vi har opnået en vidensbaseret faglig forståelse for positionering og børns legeudvikling, samt hvordan vi bevæger os i de 3 grundpositioner, når vi skal understøtte børnene i deres lege og ved inklusion af børn der skal ind i en fælles leg. Den voksnes rolle bliver altså at observere og bevæge sig i de "tre grundpositioner" (Gå foran, -bagved, -ved siden af). Vi har en opmærksomhed på, hvordan legefælleskaberne blandt børnene udvikler sig og hvordan det enkeltes legekompeterencer er i legen.

Eksempel på en pædagogisk observation af en leg som er selvinitieret:

3 piger leger ofte sammen og de indtager ofte de samme positioner i forhold til hinanden. En formiddag er pigerne i gang med at udvikle et fælles manuskript til deres fælles leg. De skal ud og køre bus. De bygger en bus af puder. De skal have en masse elementer med i bussen og undervejs udvikler de sammen retningen for deres leg. Else er meget samværskompetent og er en stærk instruktør og det er hende, der er tovholder for legen. Rie og Ida er begge medspillere, men hvor de begge har udfordringer i forhold til at være samværskompetente. Rie har en selvmarkerende adfærd og Idas adfærd er konform. I deres leg er det tydeligt, at observere de tre pigers positioner i forhold til hinanden. Else har et godt selvværd og en god empatisk forståelse for de to andre piger. Ofte ender Rie og Ida i konflikt. Rie bliver ked af det og vred over ikke at kunne få den rigtige taske, og Ida giver ofte Rie tasken for at få løst konflikten. Dette resulterer i, at Ida ofte tilsidesætter sig selv for at løse konflikter og får svært ved at mærke sig selv. (Dion Sommer). I forhold til selvværd/angst balancen (teori) er Ida og Ries angst, i dette tilfælde dominerende, hvorfor pædagogen skal hjælpe pigerne til at løse deres fælles udfordring, så der igen skabes tryghed i relationen og samtidig får Ida støtte i at mærke og give udtryk for sine egne behov. De har begge behov for at blive støttet i en retning hvor de begge får mere selvtillid og selvværdfølelse.

Dette er blot et eksempel på, hvad vi kan få øje på, når vi observerer børnenes fælles leg, og samtidig styrker det enkelte barns legekompetencer.

Guidet leg

I guidet leg er det de fagprofessionelle, der faciliterer legen og initierer, igangsætter og rammesætter legen, og observerer og understøtter og eventuelt udvider legen undervejs - med udgangspunkt i børnene og deres lege-handlinger - og børnene, der aktivt vælger og udformer og medskaber legen. Dette faciliteres på måder, hvor lege- og læringsmiljøerne maksimerer mulighederne for at understøtte begejstring, meningsfuldhed, aktiv deltagelse, social involvering og eksperimentering og dermed også lysten til at lære hos børnene. Og som understøtter børnenes både fysiske, sociale, følelsesmæssige, kreative og kognitive udvikling.

I rammesætningen og faciliteringen af den guidede leg, tages der udgangspunkt i børnenes spor, erfaringer, viden, perspektiver og læringsbehov, og børnene gives forskellige deltagelses- og indflydelsesmuligheder således, at børnene bliver subjekter i og medskabere af legen og egen og fælles læring. Muligheder for viden om børnene, og hvad de er optaget af, samt valg og medbestemmelse i læringsmiljøet er med andre ord vigtige elementer i guidet leg.

Eksempel på guidet leg:

Fie er en pige på 1,10 år og er (lidt) forsinket i hendes sproglige udvikling. Fie kan rigtig godt lide at lege sammen med Maria (2 år) og Ditte (2,3 år). De leger tit sammen i legekøkkenet. Pædagogen, Anna, vælger at lave guidet leg i forhold til at understøtte Fies sproglige udvikling. Anna laver en gruppe med Fie, Marie og Ditte, da hun ved, at de har en god relation til hinanden. Hun vælger at lave en køkkenleg, da hun ved, at de er meget optaget af at lege i legekøkkenet for tiden. Anna starter med gøre rummet klar. Hun lægger en dug på bordet, tallerkener, kopper og mad i små skåle. Hun går ind til Fie, Maria og Ditte og fortæller, at de skal lege køkkenleg. Fie, Maria og Ditte går hen til legekøkkenet. De begynder straks at tage noget mad op af skålene, Fie sætter sig op på en af stolene, der står rundt om bordet. Hun rækker ud efter koppen på bordet og siger "koooo", Anna spørger Fie, "vil du gerne have koppen?", Fie nikker. Anna spørger Ditte, "Ditte, vil du give koppen til Fie?",

hvorefter Ditte rækker koppen over til Fie. Ditte siger: "Hvor er min kop?" Maria finder to kopper, der står på hylden og giver en til Ditte og en til sig selv. Anna siger: "Se nu har vi alle sammen en kop".

Anna vælger at sætte Fie sammen med nogle børn med samme legeudvikling (her social fællesleg) og med interesse for køkkenleg. Det er et godt udgangspunkt for at skabe legerelationer. Derudover har Anna også valgt at sætte Fie i lege-gruppe med to børn som er verbalt stærke, som Fie derfor kan spejle sig i. Derudover er Anna opmærksom på at artikulere de ord, som Fie ikke selv kan udtrykke endnu (i dette tilfælde *kop*). Anna understøtter her Fies sprogudvikling gennem hverdagssamtale og ved brug af mange gentagelser i legen.

Styret leg/Aktivitetspædagogik

I styret leg er det de fagprofessionelle, der initierer, rammesætter og styrer indholdet og børnene, der indenfor disse rammer udfolder deres legeaktiviteter og legehandlinger.

Her præsenterer vi børnene for nye indtryk i form af nye materialer når vi maler og laver kreative aktiviteter, nye sange og sanglege når vi holder morgensamling, og nye sanseoplevelser når vi er på tur i naturen eller laver mad-aktiviteter. Disse nye indtryk vil børnene kunne udtrykke og videreudvikle på, i deres selvinitierede leg.

Derudover er vi også opmærksomme på, at vi følger barnets spor, interesse og nysgerrighed i hverdagen og planlægger styret leg ud fra det vi ser børnene er optagede af.

Eksempel på styret leg:

Det er blevet efterår og græskarrene er modne. Pædagogen sætter nogle græskar på gulvet inde på stuen. Børnene kommer straks hen og undersøger dem. De klapper på dem, forsøger at trille med dem, de tager fat i stilken og løfter dem op og forsøger at flytte på dem. Flere børn er sammen om græskaret – de eksperimenterer og leger og samarbejder om græskaret. Dette gør de nogle dage, hvor pædagogen

observerer børnenes leg med græskaret. Efter nogle dage begynder børnene at miste interessen og opsøger andre ting. Pædagogen tager maling frem og sætter i bølter på gulvet. Hun placerer græskaret ved bøtterne og sætter sig ved siden af og afventer. Børnene kommer over til hende, og de begynder at male på græskaret – med pensler og fingrene, og de smører græskaret ind i maling og klapper på det m.v. Da denne proces er afsluttet, sætter pædagogen græskaret til tørre i vækstkassen i vinduet. Pædagogen oplever at børnene er i flow i processen med at male, så hun vælger at gentage aktiviteten dagen efter med græskaret, som nu er blevet tørt. Børnene maler græskaret igen, og dette bliver ved, indtil børnene mister interessen. Pædagogen tilbyder nu nogle bølter med glimmer og palietter, og børnene klistrer disse på græskaret. Dagen efter tager pædagogen græskaret frem igen. Denne gang har hun nogle søm og hammer med til børnene. Børnene hamrer søm i græskaret og bruger lang tid på dette – og aktiviteten bliver en leg, hvor børnene skiftes til at slå på sømmet, og nogen kommer med andre ting for at eksperimentere med dette for at se om disse ting også kan bruges til at slå søm i med – eller der sker noget andet ved det. Dagen efter igen kommer pædagogen med noget garn. Pædagogen starter med at snore garnet rundt om nogle søm på græskaret, og børnene kommer til og vil også være med. Børnene vikler garn om sømmene, og det bliver til et tæt mønster på halvdelen af græskaret. Da græskarrene står med farve og glimmer på, og med søm der holder garnet, kigger Karla, som er to år, på det og siger: "se det er et spindelvæv – så skal vi finde en edderkop, der kan bo der" Pædagogen griber denne ide og planlægger at lave edderkopper. Om eftermiddagen finder nogle børn og voksne på at lede efter edderkopper ude i haven.

Der gik en hel uge, hvor børnene – af sig selv - var fordybede med græskartemaet. Pædagogen fulgte børnenes spor og lod dem være i processen, til de var ved at miste interessen – for derefter at udbygge med nye materialer.

Pædagogen har ikke planlagt en deadline, men følger børnene og lader børnene afgøre hvor mange dage, der skal arbejdes med græskar. Vi fordyber os og arbejder i børnetempo, når vi leger med forskellige materialer, går på opdagelse i nye universer eller bliver interesseret i nye færdigheder.

Rutinepædagogik

Måltidet

Igennem arbejdet med Aktionslæring med børnepsykolog og forfatter Suzanne Krogh har vi udviklet en Måltidspraksis, som er nøje gennemarbejdet helt ned i detaljen og fået faglig viden om barnets psykosociale udvikling 0-3 år, f.eks. selværd-/angstbalance (fra psykiatrien), tryghedscirklen, kommunikation og sprog, flow og fordybelse og m.a.

I Jagtvejens Asyl arbejder vi med pædagogiske rutiner som et vigtigt livs- og læringsmiljø for børnene. Vi inddrager børnene, så de er aktive i eget liv og oplever mestring. Herigennem lærer børnene at hjælpe sig selv, hinanden, deltage i og bidrage til de mange praktiske gøremål i hverdagen. Børnene vil gennem deltagelse opleve mestring, og det udvikler barnets selvtillid og selvværd, hvilket er grundlæggende i vores pædagogik. Siden 2016 har vi haft et tæt samarbejde med børnepsykolog og forfatter Suzanne Krogh og Cand. Psyk. Forsker Søren Smidt, og været igennem flere læringsforløb, hvor vi har anvendt metoden "Aktionslæring". Vi har udviklet en Måltidspraksis og i den forbindelse bl.a. medvirket i bogen "Pædagogiske rutiner i dagtilbud", af Søren Smidt og Suzanne Krogh, Dafolo 2018.

Måltidspraksissen bygger på følgende;

Vi har været en del af Køkkenløftet og haft et tæt samarbejde med Københavns Madhus. Igennem dette læringsforløb er vi blevet meget bevidste om, hvordan man styrker barnets madmod og madglæde. Det er derfor blevet en betydelig pædagogisk opgave, at tage sin rolle som vært ved bordet alvorligt. Således har vi en anerkendende og inkluderende tilgang til børnene generelt, men i særdeleshed også i måltidet, hvor der lægges vægt på, at alle kan være aktive deltagere i det sociale fællesskab. Vi har fokus på at møde børnene, hvor de er med de ønsker og behov, de har. Ligesom der er fokus på at give alle deltagelsesmuligheder samt, at børnene har ret til indflydelse og medbestemmelse over eget liv.

En meget vigtig pointe er, at det at være social aktør og aktiv deltager samt at opbygge madmod, altid skal udspringe af lyst og glæde. Dette er grundstenene i måltidet her i Jagtvejens Asyl, og det er på dette grundlag, vi igennem Aktionslæringsforløbet har videreudviklet vores måltidspædagogik og måltidsrutiner.

Som nogle af de redskaber, vi anvender, for at understøtte førnævnte værdier, kan nævnes, at det er børnene selv, der dækker bord. Så snart barnet kan gå selv, bliver det introduceret til hvordan man henter mad og service i en dertil indrettet reol, og bringer det hen til det bord, barnet spiser ved. Hvert barn er "borddækker" 1-2 uger ad gangen alt efter, hvor rutineret barnet er. Vi anvender små skåle og fade, som børnene selv er i stand til at håndtere og række videre til hinanden. Børnene betjener sig selv ved bordet, og det er helt deres eget valg, hvor meget og hvilke dele af maden, de vil have over på deres tallerken. Værtens (den voksne) rolle er at være rollemodel og opmuntre børnene til at smage på maden og hjælpe hinanden. Værten er ansvarlig for at opretholde den gode stemning ved bordet.

I måltidet er der mulighed for at understøtte børnenes kompetencer, særligt på nogle oplagte områder. Vi har valgt at have særligt fokus på nedenstående kompetencer igennem hele måltidet, som også inkluderer borddækning og tage af bordet efterfølgende.

I måltidet har vi særlig fokus på understøttelse af:

- **Brug af sproget:** kommunikere med pædagogen og de andre børn ved bordet.

Dette kan foregå verbalt og nonverbalt.

- **Selvhjulpenhed:** som handler om, at barnet selv kan løfte og bære de skåle og fade, der står på bordet og derved betjene sig selv og selv kan hælde mælk og vand op fra kanden i sit glas. At barnet, som borddækker, kan hente maden og servicen, og bringe det hen til barnets eget spisebord.

- **Selvbestemmelse:** at barnet får mulighed for, at øve sig i at vælge mad fra bordet og spise de ting som barnet selv har lyst til, og lade ting ligge, som det ikke har mod på/lyst til at skulle spise. At begynde at oparbejde en nysgerrighed på nye råvarer på bordet – og lysten til at afprøve dem.

- **Madmod og Madglæde:** at barnet lærer at være modigt og nysgerrig på nye råvarer og får lyst til at afprøve disse.

- **Flow/fordybelse:** at barnet bliver optaget af det, der foregår ved bordet og maden, og får mulighed for, at have en fordybningsstund/refleksionsstund alene, eller i interaktionen med nogle andre børn ved bordet.

- **Selvstændige initiativer:** at barnet får mulighed for at afprøve og udforske på egne præmisser. F.eks at putte noget brød ned i sit glas med mælk og spise det. At spise pålæg uden brød, at spise med fingrene og mærke maden.

- **Mærke og formulere mæthed og sult.** At barnet opøver evnen til at give udtryk for, når det er færdigt med at spise eller ønsker mere mad og holde fast i, at få disse behov opfyldt.

(Ved interesse: Se vores måltidspædagogik beskrevet særskilt på hjemmesiden, eller læs om den i bogen: af Søren Smidt og Suzanne Krogh: Pædagogiske rutiner i dagtilbud. Kapitel 7.)

Daglig modtagelse

Vi har i samarbejde med Suzanne Krogh været igennem et længere Aktionslæringsforløb om vores Modtagelsespædagogik i 2017/18 og vi har bl.a. udviklet en modtagelses-tredagsmodel, som tager udgangspunkt i at opbygge tryghed og tillid til barnet og familien (Kathrine Mathilde Fagereng: Velkommen til barnehagelivet). Vi har arbejdet med Opstartsmodtagelse og Hverdagsmodtagelse, hvor vi på samme måde har arbejdet med faglig viden om tilknytningsteori, lederskab og kommunikation.

-Se også afsnittet om "*Afsked - med mor og far. Anerkendelse*".

Samarbejde med forældrene om børns læring og trivsel

Opstarts- modtagelse:

I Jagtvejens Asyl betragter vi modtagelsesperioden for de nye familier som en grundsten i det fundament, som et tillidsfuldt og frugtbart samarbejde skal bygge på. Vores modtagelsespædagogik handler om, hvordan vi får skabt en god og tryk overgang mellem hjem og institution (bygge bro mellem barnets to livsverdner). Det er vores opgave at sørge for, at barnet i videst muligt omfang ikke oplever overgangen som et brud, men snarere som en udvidelse, der skaber plads til mere kontakt og nye oplevelser. I modtagelsen er vi bevidst om, at vi modtager hele familien. Og vi påtager os værtskab og ansvar i forhold til kommunikation og samarbejde i Modtagelsen.

Vores mål er, at børn og forældre oplever tryghed, og at der skabes åben og gensidig tillid mellem familien og det pædagogiske personale. Det gør vi bl.a. gennem vores gennemarbejdede 3-dages-modtagelse, hvor vi har haft fokus på, hvordan barnet og familien hurtigere opnår tilknytning til det pædagogiske personale. En af forældrene til det nye barn er med i modtagelsen alle 3 dage fra kl. 9.45-15. I denne periode er det intentionen, at forældrene opnår vished og tryghed om, hvad der foregår i løbet af en hel dag. Og barnet får mulighed for at blive tryk i relationen til personale, børn og dagens rytmer og rutiner. Desuden får personalet mulighed for at tilegne sig viden om barnet og familien, hvilket er relevant og afgørende for barnets trivsel. Det gøres tydeligt, at vi i vuggestuen giver plads til barnets individuelle rutiner og behov. Desuden opbygger forælderen, barnet og pædagogen gensidig tillid og skaber tilknytning til hinanden. Således bliver overgangen for barnet fra hjem til institution blid og gradvis. De fleste børn har på de 3 dage nået at opbygge en tilknytning til pædagogen og en tryghed ved vuggestuen, der er stærk nok til, at barnet vil kunne være i vuggestuen selv nogle timer. Dog tages der altid hensyn til det enkelte barn, og hvis barnet har behov for det, kan modtagelsesperioden forlænges. Når barnet begynder at være i vuggestuen uden en af sine forældre, fastholder den primære tilknytningsperson i vuggestuen sin rolle som barnets trykke base. Dvs at de første dage og uger, kan barnet hele tiden søge ud fra og tilbage til en tryk base; dvs barnets to udviklings bevægelser/systemer tilgodeses; Udforskning (progression) og tilknytning (regression). De fleste børn har efter nogle uger dannet flere sikre tilknytninger, således at flere voksne fremover vil kunne tilbyde sig som sikker base for barnet.

Daglig kommunikation:

I det daglige vedligeholder vi en dialog med forældrene og møder hvert enkelt barn på samme positive og afstemte måde. Vi spørger indtil om hvordan aftenen/natten/morgenen har været, så forældrene har mulighed for at fortælle vigtige informationer, der har betydning for barnets trivsel. Det er vigtigt, at vi hver dag har en god og positiv kommunikation med forældrene, og at det pædagogiske personale er opmærksom på, at vi har ansvar for kommunikationen.

Dagsseddel:

Vi skriver dagligt dagsedler om, hvad børnene har lavet i de forskellige legegrupper, så forældrene hurtigere kan gå i dialog med sit barn om deres dag og får mulighed for at spørge ind til dagen. Der tages som regel også billeder af børnene i aktivitet, således at fotos understøtter og visualiserer de beskrevne fortællinger fra dagen.

Samtaler:

I løbet af de 3 dages modtagelse afholdes en opstartssamtale med den forældre, som er med barnet i vuggestuen. Samtalen afholdes første gang, barnet sover lur i vuggestuen. Her stilles spørgsmål til graviditet, fødsel og generelt om barnets første år, inden det starter i vuggestue. Denne samtale er med til at sikre, at forældrene kan dele oplysninger om barnet og familien, som kan være relevant for vuggestuen personale at have kendskab til. Ind imellem kan der være oplysninger, som er følsomme og ikke egnet til at dele, mens man er på stuen med andre børn og voksne. Samtalen er også hjælpsom i forhold til at få kendskab til, hvorvidt forældrene har fået etableret gode rytmer og rutiner samt kendskab til barnets signaler. Det har stor betydning for barnets trivsel og udvikling, at personale og forældre deler vigtig viden om barnet med hinanden, og således spiller hinanden bedre til fordel for barnet. Fra 2024 vil denne samtale også indeholde en introduktion af vores legepædagogik og en dialog om hvordan vi kan samarbejde med forældrene om barnets legeliv.

I de følgende 2 måneder vil vi observere barnets legeudvikling og derefter tage en samtale med forældrene omkring det konkrete samarbejde om barnets legeliv i institutionen og hjemmet.

Når barnet har været i institutionen i 6-8 måneder, tilbyder vi en trivselssamtale. Ved trivselssamtalen lægger vi vægt på at høre om forældrenes oplevelse af at være startet i vuggestue, og pædagogen fortæller om, hvordan barnet trives og udvikler sig i vuggestuen inden for 6 områder; Trivsel, Socioemotional udvikling, Sprog, Motorik, Leg og Hverdagsaktiviteter.

I slutningen af barnets vuggestuetid afholdes en afslutningssamtale. Til den afsluttende samtale snakker vi igen om barnets trivsel inden for de 6 områder og forbereder forældrene på overgangen mellem vuggestue og børnehave, hvad barnet

evt. vil have glæde af, at forældrene har viden om. Det kan f.eks være, hvis barnet fortsat sover lur, er det en god ide at holde fast i luren ved overgang m.m. Det kan også være, at barnet har brug for ekstra opmærksomhed og støtte i at få knyttet relationer til andre børn. Ved denne samtale taler vi om, hvad vi vil videreformidle til den institution som barnet skal starte i. Denne videreformidling kan foregå via telefonopringning eller vores samtale platform, som er et lukket system vi kommunikerer gennem til de øvrige institutioner. Børnehaven får altså vores anbefaling til, hvordan de fortsat kan skabe det bedste læringsmiljø og bedste udviklingsbetingelser for jeres barn. Hensigten er at skabe den bedste overgang for jeres barn.

Udover de 4 obligatoriske samtaler i løbet af vuggestuetiden, lægger vi op til, at der til hver en tid er mulighed for at aftale en ekstra samtale, hvis personale og/eller forældre mener, der er behov for dette. Vi lægger vægt på at have en god daglig dialog, men der kan opstå behov for en samtale, der kræver mere ro og fordybelse end den snak, som dagligt finder sted på stuen ved ankomst og afhentning.

Forældremøder:

Vi har forældremøde to gange årligt, på begge forældremøder vil vi fortælle om vores legepædagogik og vise film hvor forældrene kan få et indblik i de tre legepraksisser - selvinitieret leg, guidet leg og styret leg. Filmene vil være eksempler fra hverdagen med børnene, som skitserer hvad forskellen er på de tre legepraksisser. Ydermere vil vi give forældrene indblik i børnenes legeudvikling via oplæg og film. Målet med dette er, at forældrene får viden omkring barnets legeliv, legeudvikling, legerelationer og legekompetencer, til brug for understøttelse af barnets legeliv i institution og hjem.

Forældrebestyrelsesmøder:

Der bliver afholdt 4 forældrebestyrelsesmøder årligt, hvor der bliver drøftet forskellige emner, der bliver orienteret fra lederen og personalet. Forældrebestyrelsen beslutter principperne for det pædagogiske arbejde og inddrages i Den pædagogiske lærerplan.

Da vi er en institution med fokus på leg, vil leg derfor altid være et punkt på dagsordenen til disse møder.

Traditioner:

Jul (et stk. julepynt som er lavet af børn og forældre derhjemme og hænges på juletræet hos os).

Forældrebestyrelsen har besluttet, at der ikke holdes julearrangement for børn og forældre. Forældrene deltager i stedet for til Forårsfesten.

Forårsfest (afløser for fastelavn). Børnene laver selv dragter og der vil være en festlig hjemmelavet papir-tønde med hjemmebagt knækbrød og mandariner.

Med deltagelse af forældre.

Sommerfest (Fælles buffet).

Med deltagelse af forældre. Her får forældrene mulighed for at deltage i et arrangement sammen, som ikke er styret af personalet.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I virkeligheden burde normalitetsbegrebet afskaffes. Det handler om at se og møde alle mennesker med de ressourcer, de har. Alle mennesker har noget at give andre, bare ved at være dem, de er. Det vigtigste er at føle sig holdt af. Alle mennesker vil gerne være en del af et fællesskab. Det skal vi i vuggestuen gøre, hvad vi kan for, at vores børn og forældre føler. Det er den forståelse, vi møder vores børn og forældre med.

Alle mennesker kan komme i udsatte positioner i perioder. For børnenes vedkommende kan det skyldes forandrende livsperioder (kvalitative udviklingspring), eller udefrakommende forandringer, såsom skilsmisse, sygdom eller dødsfald i familien, familieforøgelse eller flytning.

Når vi arbejder med sårbare børn, hvilket involverer hele familien, har vi et særligt tæt samarbejde i perioden med hele familien.

Nogle af de redskaber, vi tager i anvendelse i vores møde med sårbare børn, har vi skitseret herunder:

- Personale med særlig viden og erfaring omkring præmature børn
- Personale med særlig viden og erfaring omkring særligt sensitive børn
- Tryghedcirklen ved utrygge børn
- John Halses Popularitetscirkel
- Matrix (tilknytning)
- Topi (tidlig opsporing)
- Sprogtrappen (bredt sprogligt udviklingsværkstøj)
- Særlig samarbejde med hospital/andre specialer ved børn med kritisk sygdom (f.eks. cancer).

Vi benytter os af Ressourceforum, som er et kommunalt tilbud til os og vores familier om råd og vejledning i forbindelse med at styrke personalets kompetencer og børnenes/familiens trivsel.

Pjece om Børneforummøde kan udleveres i institutionen.

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi bruger aktivt vores lokalområder og besøger jævnligt:

- Bibliotek
- Offentlige legepladser
- ByOasen
- Ass. Kirkegaard
- Bispebjerg Skolehaver

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Jagtvejens Asyl har vi indrettet stuerne med udgangspunkt i perspektiverne fra Ringsmose og Staffeldts bog "Rum og læring for de mindste". Bogen beskriver rum og læring i daginstitutioner med særligt fokus på børnenes muligheder for uforstyrrelse, tumleleg, sansemotorik og social leg.

Vi gennemgår jævnligt indretningen af de fysiske legemiljøer med fokus på, hvorvidt de stadig er afstemte for den aktuelle børnegruppe eller der er brug for justeringer for at tilbyde børnene de mest relevante legemiljøer.

Børns sociale, følelsesmæssige og kognitive udvikling er stærkt afhængig af et positivt og afstemt samspil med omgivelserne. Indretningen af stuerne skal derfor fremme muligheden for positive samspil i både leg, aktiviteter og rutiner.

Organiseringen af de voksne er også vigtig, da vuggestuebørn har brug for at have adgang til at være tæt på de voksne og ofte flokkes om de voksne. Derfor er vi opmærksomme på, at vi som pædagoger positionerer os fordelt på stuen, så alle legesteder har en tilgængelig voksen og således bliver attraktive steder for børnene. Det er også gennem vores positionering, at vi kan være den trygge base for børnene, samt hjælpe dem igennem indbyrdes konflikter og med at udvikle og fastholde deres lege.

Indretningen af legesteder og legemiljøer skal understøtte børnenes aktuelle legeudvikling og behov. Vi har steder, der appellerer til og understøtter behovet for lejlighedsvis alene leg for de børn, der har brug for mulighed for at trække sig lidt tilbage fra fællesskabet og have alene-lege-tid, f.eks. afskærmede kroge eller huler. Og steder, der appellerer til parallel leg, f.eks. et lavt bord, hvor flere børn kan stå rundt om og lege med hver deres ting. Der er også steder, der understøtter social fælles leg, eksempelvis er legekøkkenet indrettet og legeting er stillet frem på måder, så flere børn kan lege sammen, f.eks. ved at børnene kan stå på begge sider af legekøkkenet og ved at have flere af hver ting. Jo flere små legemiljøer, jo bedre

fungerer rummene, og jo mere kan de forskellige børns og legegrupperes aktuelle behov og legeudvikling tilgodeses.

Det er vigtigt, at der er steder, hvor børn og voksne kan mødes i fælles lege og aktiviteter, lige så vel som steder til ro og fordybelse, samt steder, hvor børnene kan udfolde sig fysisk og steder, hvor de kan undersøge og sanse.

I Jagtvejens Asyl har vi indrettet efter disse perspektiver. Vi har på begge stuer et sted til ro og fordybelse; på den ene stue er det en "hyggeø" (rund madras med sider, der skærmer) med puder og tæpper, og på den anden stue er det et blødt gulvtæppe med puder og tæpper, afskærmet med en rumdeler. Her kan man læse højt med en voksen, eller børnene kan kigge i bøger selv eller hvile.

Vi har endvidere små legesteder, der indeholder forskellige legemiljøer, som lægger op til forskelligartet leg. Vi har bl.a. legekøkken med spisebord og dukkekrog til sociale lege, lavt bord til sanselege og parallel leg, som f.eks. puslespil, tegning, modellervoks, riskasse, rum med madrasser, puder, gynger og rutsjebane til tumlelege, og gulvplads i den bagerste del af stuen (værkstedet) til leg med klodser, dyr, magneter, biler m.m., det vil sige legesteder til både alene-, parallel-, synkron- og social fælles leg.

Det æstetiske miljø har stor betydning for læringsmiljøet. Hvis der er "noget" over det hele, kan børnene ikke se enkeltdelene, og man kan her tale om visuel støj. På samme måde virker det mere som rod end en invitation til leg, hvis alt legetøj står fremme med synlige kasser overalt. Vuggestuebørn er afhængige af "konkreter", f.eks. en kop og en kande, da de i modsætning til børnehavebarnet ikke nødvendigvis kan fantasere sig til, at f.eks. en træklods er en kande. Vi har derfor skabt tydelige legemiljøer og har ikke kasser med mange forskellige ting blandet sammen.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet alsidige personlige udvikling
- Tager udgangspunkt i de fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Vores børn har mulighed for at udfolde sig og udforske i hverdagen, alene og sammen med andre børn. Dette foregår gennem selvinitierede- guidet- og styret lege, hvor børnene kan være sammen på tværs af alder, eller lege med jævnaldrende. Rummene er indrettet med små rum på en måde, som inviterer til udforskning af legetøjet og de små rum. Legetøjet er indkøbt, så det inviterer til leg sammen med andre børn, uanset hvor børnene er i deres legeudvikling (f.eks. kan det have betydning, at der er to ens biler eller dukker mv, når børnene leger synkronleg). Børnene har tid og mulighed for at erfare sig selv gennem udforskning og afprøvning, sammen med andre børn (selv-og identitetsdannelse).

I vores rutinepædagogik – måltidet, er børnene sammensat i grupper af os, hvor vi har sammensat børnene efter deres sproglige udvikling, hvor trykke de er i gruppen, deres madmod og madglæde, samt venskaber.

I Jagtvejens Asyl arbejder vi både med vertikale og horisontale grupper, når vi sammensætter børnegrupper. F.eks. er børnenes behov og livserfaring meget forskellig, om de er 1 år eller 2 år gamle, når vi er i skoven. Børn på 1 år vil gerne undersøge vandpytten lige i starten af skoven og har nok i at blive der. Et barn på 2 år løber ind i skoven og er nysgerrig på, hvad der sker længere inde i skoven. Derfor giver det mening at være opdelt horisontalt på disse ture.

Vi opmuntrer børnene til at være nysgerrige og sørger for at skabe tryghed omkring dem via vores positionering i rummet, i børnenes leg og på ture – hver dag. Som det beskrives i ovenstående eksempel, tager vi udgangspunkt i nærmeste udviklingszone hos barnet, så vi styrker barnets gåpåmod og engagement.

Sociale udvikling

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes Sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Sociale udvikling
- Tager udgangspunkt i de fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Vi har stærkt fokus på, at alle vores børn inkluderes i fællesskabet. Når et barn starter hos os som ny, eller et barn kommer tilbage fra sygdom eller ferie, så skal barnet finde nogen venner at lege med. For dem, der kommer tilbage fra ferie, gælder det om at finde ud af, om de stadig er venner med den, eller dem som de legede med før ferien. Nogle børn har nemt ved at blive optaget i gruppen/bare selv gå ind i en leg, og andre har brug for støtte til at komme ind og blive en del af legen med de andre.

(Her tager vi udgangspunkt i John Halses:) popularitetscirkel, hvor vi kan danne os et billede af, på hvilken måde barnet indgår i gruppen.)

Vi arbejder i 3 grundpositioner hvor vi 1: sidder bagved barnet, 2: sidder ved siden af barnet, 3: eller går foran barnet, ved at instruere barnet i at lege med andre børn.

(f.eks kan 1: barnet måske selv arbejde sig ind i legen, hvis vi bare er lige i nærheden, så barnet kan se os. 2: Måske skal vi lige høre de andre børn om det pågældende barn kunne få en plads i legen, og være ham der kom med mere mælk, kaffe mv til dem, 3: eller også kan vi selv gå med i legen og arbejde på, at det pågældende barn spejler os og derved langsomt inkluderes).

Vores konflikthåndteringsmetode understøtter barnets sociale kompetencer i forhold til at udvikle empati og relationer. Derfor er konflikter velkomne hos os. Se forrige afsnit om konflikthåndtering.

Når børnene leger med andre børn, som er forskellige fra dem selv, vil barnet opdage nye sider hos dem selv, og sider som det ikke selv har. Derfor gør vi det spændende at tale om, at et andet barn kan være berigende at lege med. Selv yngre eller ældre børn kan berige et barns leg. (F.eks kan de yngste være publikum når et ældre barn skal danse, eller de kan være statister i de større børns lege – hvor de får lov at være babyen m.v.) Her vil de yngste børn lære af de ældre børn gennem

spejling og de ældste børn vil lære at skulle hjælpe et yngre barn og eksperimentere med sin egen rolle.

Her skal barnet lære at dele med andre, samt give og tage, hvilket er med til at starte en demokratisk dannelse.

Kommunikation og sprog

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i de fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

I Jagtvejens Asyl stimulerer vi udviklingen af børnenes sprog hele dagen igennem, herunder særligt igennem hverdagssamtalerne. Vi er meget opmærksomme på at lytte til det, børnene kommunikerer og opfange deres signaler både verbalt og nonverbalt, for derefter at kunne udvide og fortolke deres udsagn. Ved de yngste børn gør vi brug af imitation, hvor vi imiterer deres lyde eller bevægelser, for derefter at sætte ord på, hvad barnet forsøger at kommunikere. Og ved de lidt ældre børn, som siger et par ord eller flere, kommenterer og udvider vi på deres udsagn. Det fordrer at vi er opmærksomme på, hvad børnene er interesseret i, vi holder udvig, og tager udgangspunkt i deres interesser og intentioner. Vi giver børnene tid til at kommunikere, og vi afventer barnets svar inden vi selv byder ind, så vi ikke selv bliver den dominerende part i samtalen. Vi lytter til det, børnene kommunikerer og vi er nærværende i samtalen. Her bruger vi vedvarende fælles tænkning, som er når et barn og en voksen er fælles om noget kognitivt stimulerende, hvor den voksne er nærværende og fordybet.

Vi er opmærksomme på, under måltidet med børnene, at det er os som professionelle pædagoger, der har ansvaret for den gode stemning ved bordet, så vi fremmer madmod og madglæde hos børnene og får den gode samtale i gang. Når vi sidder ved bordet med en gruppe børn, har vi organiseret os således, at vi kan have al vores opmærksomhed på de børn, vi spiser med, og kan opfange alle de signaler og input, børnene kommer med – verbalt og nonverbalt. På denne måde kan

samtalen omkring bordet tage sit udgangspunkt i noget, som børnene er interesserede i/optagede af, hvilket fremmer kvaliteten af samtalen, fordi børns motivation for at ytre sig sprogligt bliver højere, hvis det tager udgangspunkt i deres egne sproglige initiativer. Det er nødvendigt for børns læring og selvtillid, at vi bruger det som børnene fortæller om ved bordet (eller i en anden aktivitet, f.eks. ved omklædning på badeværelset el.a.), og udvider på dette ved at spørge interesseret ind og derved understøtter en fælles vedvarende opmærksomhed. Sprogforskningen viser at hverdagssamtalerne er det mest sprogstimulerende redskab for børnenes sproglige udvikling, og derfor har vi skærpet fokus på, at hverdagssamtalerne har en høj kvalitet. Det vil sige, at samtalen tager udgangspunkt i barnet og barnets opmærksomhed, at der bliver givet tid til, at barnet kan respondere, at samtalen er åben og den voksne mere kommenterer eller gentager det, som barnet udtrykker, fremfor at stille mange spørgsmål. Her stræber vi efter minimum fem "ture" i samtalen, altså at samtalen består af mindst fem kommunikative udspil (5-turs-tagning).

F.eks.:

- 1. tur: barnet kigger på pædagogen og holder sin kop op foran pædagogens ansigt.*
- 2. tur: pædagogen siger "du har en kop"*
- 3. tur: barnet siger "vand"*
- 4. tur: pædagogen siger: "ja, du har vand i din kop"*
- 5. tur: barnet nikker og siger "vand i kop"*

Hver dag bliver der desuden læst mange bøger og sunget mange sange hele dagen igennem. Vi sørger for at have et godt udvalg af god småbørnslitteratur, som er synligt og tilgængeligt for børnene. Vi organiserer os på en måde, så der altid er en voksen, som kan sidde og læse bøger med børnene i en dertil indrettet rolig krog (Hyggeøen). Her er også sangbøger, som børnene selv vælger sange fra.

Derudover holder vi morgensamling, hvor vi har et fast repertoire af 4-5 sange, som synges nogle måneder ad gangen. Dette betyder at morgensamling bliver en genkendelig aktivitet for børnene. Børnene får mulighed for at lære sangene rigtig godt at kende, da de kun bliver skiftet ud lidt ad gangen, så der altid er noget genkendeligt.

Krop, sanser og bevægelse

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes Krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i de fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

I Jagtvejens Asyl inviterer vi barnet til at få mange forskellige kropslige erfaringer i et miljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor det pædagogiske personale understøtter det enkelte barn og skaber fleksible, inkluderende læringsmiljøer.

Gennem vores indretning på stuerne skaber vi forskellige læringsmiljøer med fokus på forskellige lege og aktiviteter og dermed forskellige måder at bruge kroppen og sanserne på.

I vores tumlerum er der plads til vilde bevægelseslege. Vi bygger baner med puderne, som vi kan hoppe, kravle, tumle og rutsje på. Vi kaster med bolde, gynger, leger løbeleg og fangeleg. Vi sætter musik på, som vi danser til.

I vores "værksted" udforsker vi sanserne. Vi leger med modellervoks, ris fra riskassen, maler, leger med sand, tager en balje med vand og kaster dyr i eller leger med grøntsager og andet. Når vi er i haven eller på tur mærker vi regnen, blæsten eller solen på kinderne, vi får mudder på hænderne, mærker når det bliver koldt, eller varmt om sommeren. I haven kan de lege med alt hvad der findes af naturmaterialer, små insekter og biller, og de kan køre på motorcykler på den dertil indrettede cykelbane – og over "bjerget".

I vores legekøkken er der plads til social fælles leg. Vi sanser på maden, smager på skeen og tager den i munden. Det samme gør sig gældende under vores måltid - her er der rig mulighed for at sanse og eksperimentere med maden, gaflen og koppen.

Desuden bruger vi hele kroppen, når vi laver fælles rytmiklege, hvor vi for eksempel hopper og danser sammen.

I vores fordybelsesområde er der plads til, at man kan trække sig tilbage og kroppen kan få et hvil. Man kan læse en bog for eksempel. Eller man kan sidde og tegne eller lægge puslespil ved det lille bord - og samtidig få trænet sin finmotorik - set ud fra et voksenperspektiv.

Natur, udeliv og science

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes Natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i de fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

I Jagtvejens Asyl er vi opmærksomme på at skabe et læringsmiljø som giver alle børn mulighed for, at få erfaringer med og oplevelser i naturen. Dette dækker bl.a. over forskellige naturtyper såsom skov og strand og forskellige levende organismer såsom dyr og planter, men også at børnene stifter bekendtskab med f.eks. årstider og vejret.

Vi skaber naturoplevelser for børnene ved eksempelvis at tage på gå-, bus- eller cykelture ud i naturen, hvor vi bl.a. besøger skoven i Charlottenlund, Bispebjerg Skolehave, Assistens kirkegård, men også når vi går en tur ud i vores egen have. Vi har skabt en sansehave som inviterer børnene ud i stykke reel natur. Vi har et kæmpe figentræ, hvis figer børnene kan bruge til at eksperimentere med. De kan mase dem mellem hænderne, spise af dem, træde på dem, bruge dem som legemad m.v. kun fantasien sætter grænsen. Vi har andre frugttræer og buske, som børnene kan erfare frugterne af. Vi har træstammer som ligger på jorden og er fyldt med biller, edderkopper og andre insekter. Disse kan børnene finde og undersøge, sammen med os. Vi lader blade fra træerne falde ned på jorden, så børnene kan lege og

eksperimentere med dem, og vi har indrettet sansehaven, så børnene kan få fat i blade og bær – og de kan grave i jorden og lege med vand og sand. På den måde får børnene et kendskab til naturmaterialer og samtidig får de stimuleret deres sanseoplevelser. Det kunne også være, når vi tager på tur over til byoasen og kigger på gederne og ær kaninerne. Eller når vi går på sneglejagt i haven og finder blade til dem, som vi fodrer dem med. Når børnene får legemuligheder, erfaringer og oplevelser i og med naturen, så får de mulighed for at lære sig selv og naturen bedre at kende samt udvikle forståelse for naturen og de ting der foregår i naturen.

Kultur, æstetik og fællesskab

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i de fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

At børnene opmuntres til at lege med de andre børn i gruppen, og blive nysgerrige på de forskelligheder der er. Vi ser forskelligheder som en ressource og vi forsøger at opmuntre børnene til at se det som en berigelse, at andre ikke er som én selv. Hvad kan det? Lad os være nysgerrige på hinanden.

Vi læser mange bøger sammen med børnene og vi læser dem igen og igen. Nogle af bøgerne bruger vi i aktiviteter (f.eks Mimbo Jimbo laver kunst, som børnene altid har elsket). Her udvider vi børnenes fantasi og kreativitet ved at arbejde med maling på et stort lærred over flere dage. Vi prøver at gøre det samme som Mimbo Jimbo gør i bogen – og vi bruger mange forskellige teknikker når vi skal frembringe kunstværket. Når græskarrene er færdige med at vokse, sætter vi et græskar ind på stuen, så børnene kan lege med dem. Derefter kan vi finde på at male dem og dekorere dem med ting vi finder på. Sådan et projekt tager flere dage. Børnene maler selv deres forårsdragter. De sidder på gulvet og arbejder med dragterne – på egne præmisser og med de ting de finder i rummet, som kan bruges til det – man kan da altid prøve

og se om en gravko kan bruges til noget på dragten. Vi arbejder med forskellige slags råvarer – og har en legende tilgang i processen.

Hvad angår fællesskab ligger det os meget på sinde at give børnene en forståelse af hvor vigtige venskaber er og derfor arbejder vi meget med etablering af gode relationer i hverdagen. Dette gør vi eksempelvis når vi sammensætter legegrupper. Ligeledes er måden, vores måltid er bygget op på, med til at understøtte børnefællesskabet, hvor der er fokus på at børnene samarbejder og hjælper hinanden.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Vi har en forventning til, at alt hvad barnet gør eller kommunikerer, det gør det af en meningsfyldt årsag. Derfor er vi varsomme med at afbryde leg, konflikter uden at have forstået børnenes intentioner.

F.eks. to drenge leger under et bord hvor der stolet skamler op. Pludselig skubber den ene dreng en skammel ned. Han kigger sig omkring og hans ven skubber også en stol ned. En pædagog går over og spørger, hvad de laver. Drengene svarer at de sejler. De har vendt skamlen om og sidder inde i den. Pædagogen anerkender deres kreativitet og ser deres leg som meningsfyldt.

Et andet eksempel er en konflikt mellem to drenge. Drengene leger i et legehuse. De hiver begge i legehusedøren og begynder at græde. Den pædagog går over til dem og spørger om døren skal være åben eller lukket og begge drenge varer lukket. Dette er en misforståelses-konflikt, hvor pædagogen med et simpelt spørgsmål løser konflikten sammen med drengene. Drengene går sammen ind i legehuset og leger videre.